

Selekce a vývoj / Vývoj a selekce

Myšlenka vývoje má některé zamlčené předpoklady, kterých si vědci nebyli ani zprvu, ale většinou ani dodnes dostatečně vědomi. Má-li totiž tato myšlenka mít svou náležitou platnost, musí počítat jednak s tím, že vzniká cosi nového, co tu ještě nebylo (a co nelze legitimně odvozovat z čehokoli, co tu již dříve bylo) a jednak s tím, že něco z toho, co tu bylo, nejen pominulo (což by nutně znamenalo, že by vývoj vlastně dál už nebyl možný, ale že by bylo nutno začínat od počátku, tak říkajíc na „zelené louce“, což by skutečný vývoj de facto muselo popřít), ale že bylo z rámce toho, co je zachováváno (aby eventuelní nové mělo nač navazovat), vyselektováno a odstraněno. Dokladem důležitosti tohoto problému jsou např. poznatky současné genetiky, která je často na rozpacích, k čemu slouží četné genetické informace, které už byly – jak se zdá – vyřazeny, takže nemají podle všeho vliv na ontogenezi organismu, ale jsou nadále replikovány a tak zachovávány, snad jako nějaký dále už nepotřebný balast. To však neplatí jen v genetice, ale také a zejména v lidských dějinách. Nesmíme však zapomínat ani na to, že něco jako „vývoj“ probíhá také v kosmických souvislostech, a to jako ve Vesmíru, tak s Vesmírem samým – jen nejsme (resp. kosmologové nejsou) zvyklí takto uvažovat. Můžeme se např. tázat, zda nějaké pozůstatky prvních vteřin a minut po tzv. Velkém Třesku nejsou vlastně jakýmsi dále už nepotřebným balastem, jakýmsi pouhým reliktem toho, co se skutečně kdysi odehrávalo. (Můžeme si např. položit otázku, k čemu může dnešnímu Vesmíru ještě dnes „sloužit“ reliktní záření, tj. jakou má nadále funkci v udržování a dalším rozvoji kosmických procesů; vždyť je zřejmé, že mnoho z toho, co se v oněch prvních chvílích po Velkém Třesku událo, po sobě vůbec žádné relikty nezanechalo. Proč tedy to záření? – Jsem si velmi dobře vědom, jak nesmyslně se tato otázka musí zdát teoretickým fyzikům a kosmologům.)

(Písek, 070925-1.)